This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Google

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

25291
11

Harvard College.
1861.

34.9?
25291.11

SIGILL: COLL: HARVARD: CANTAB: NOV: ANGL: 1650.
CHRISTO ET ECCLESIAE
BOUGHT WITH
THE INCOME FROM THE
SUBSCRIPTION FUND
BEGUN IN 1858.
15 Sept. 1874.

MARSK STIG,

DANSK FOLKEVISE FRA 13DE AARHUNDREDE.

EFTER KILDERNE VED SVEND GRUNDTVIG

MED PENNETEGNINGER AF CONSTANTIN HANSEN. MELODIER AF A. P. BERGGREEN.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDLING (F. HEGEL).

THIELES BOGTRYKKERI.

1861.

25291.11

1874, Sept. 15:
Subscription Fund.

FØRSTE SANG.

1\. Marstig han vaagner om Midjenat,
og taler han til sin Kjære:
»Mig haver drømt saa underlig,
Gud raade, hvad det monne sæde!
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

2\. Mig drømte om mine Rakker smaa,
var vordne til vilde Svin:
og de var udi min Urtegaard
og kaste mine Urter omkring.

3\. Mig drømte om mit store Skib,
var vorden til liden Baad:
alle de Aarer de laa for Borde,
der var ikke Styre oppaa.

4\. Mig tykte, det jeg og mine Mænd
red over saa bred en Bro:
min Ganger han slog mig under sig,
han løb til vilden Stod.«

5\. »Ligger i neder, min ædelig Herre!
I giver det intet i Gjem!
det volder: Bønder og Bomænd
vil føre os Skatten hjem.«

6\. Ind kom Marstigs liden Smaadreng,
var klæd i Sabel og Maar:
»Her holder hin unge Kong Eriks Bud
for oven ved vor Gaard.«

V. 1. **Marstig** for Marsk Stig har Tonen paa første Stavelse. — **sæde**: betyde, varsle. V. 2. **Rakker** Hunde. V. 3. **Styre** Ror. V. 4. **det** at. — **Stod** en Flok Heste, et Stutteri. V. 5. **I giver det intet i Gjem** I skal ikke agte derpaa. V. 6. **Sabel og Maar** Sobelskind og Maarskind.

7. Op stod unge Herr Marstig,
han klæder sig for sin Sæng:
saa gaar han i Gaarden ud,
at tale med Kongens Dreng.

8. »Hør I det, unge Herr Marstig!
jeg bær eder Bud saa brat:
I skal ride til Kongens Gaard,
og end i denne her Nat.«

9. »Hør du det, du liden Smaadreng,
alt hvad jeg siger dig:
vedst du noget af Kongens Raad,
du dølg det ikke for mig!«

10. »Intet veed jeg af Kongens Raad,
før end I faar det at høre,
foruden: I skal i Leding i Aar,
og Kongens Banner at føre.«

11. Herr Marstig han ind ad Døren tren,
han var i Hugen saa gram:
»Saa mænd ved, skjønne Fru Ingeborg!
nu vil min Drøm gaa fram.

12. Det er ikke Bønder eller Bomænd,
vil føre os Skatten hjem:
men jeg skal mig i Leding i Aar,
jeg kommer vel sent igjen.

13. Det mig drømte, min gode Hest
han løb til vilden Stod:
det volder, jeg bliver vejen i Strid,
min Ganger bliver tagen mig fraa.«

14. »Tier I kvær, min ædelig Herre!
og siger I ikke saa!
den rige Christ i Himmerig
han eder vel vogte maa.«

15. Det var unge Herr Marstig,
han rider i Kongens Gaard:
ude stod Danerkongen,
han var vel svøbt i Maar.

16. »Hør du, unge Herr Marstig,
og hvad jeg siger dig:
du skalt fare i Leding i Aar
og føre mit Banner for mig.«

17. »Skal jeg fare af Landet ud
og vove for Riget mit Liv:
da vogter mig skjønne Fru Ingeborg!
hun er saa væn en Viv.«

18. Det svared unge Kong Erik,
han smiler under Skind:
»Saa vel skal jeg hende vogte,
som hun var Søster min.

19. Saa vel skal jeg hende vogte,
saa vel skal jeg hende gjemme:
hende skal ikke mere ad Skade blive,
end I vare selver hjemme.«
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

V. 11. **gaa fram** (frem): gaa i Opfyldelse. V. 13. **veje, vog, vejen**: at dræbe, fælde. V. 14. **Tier I kvær**: ti stille! — **maa**: kan.

ANDEN SANG.

1. Det var unge Herr Marstig,
han ud i Ledingen foer:
igjen sad skjonne Fru Ingeborg
med Suk og sorrigfuld Mod.
Men Fruen hun sidder i Sjælland,
saa mangt der hun sørger.

2. Det var Konning Herr Erik,
han beder lægge Sadel paa Heste:
»Vi vil ride os op ad Land,
saa væn en Frue at gjeste.«

3. »Hil sidder I, skjønne Fru Ingeborg!
og vil I være mig huld,
da syr I mig Skjorten af Silke
og singler den med røden Guld.«

4. »Skulde jeg sy eder en Skjorte,
single den med røden Guld:
saa mænd ved, Danerkongen!
da var jeg Herr Marstig uhuld.«

5. »Hør I det, skjønne Fru Ingeborg!
og vil I nu være min Kjære:
hver en Finger paa eders Haand
den skal det røde Guld bære.«

6. »Herr Marstig han giver mig Guldringe
og Kjæder om min Hals:
saa mænd ved, Konning Herr Erik!
jeg bliver hannem aldrig falsk.

V. 1. **Mod:** Sind. V. 3. **single:** bræmme, baldyre. (At sy Skjorte til en Mand, opfattedes som Kjærligheds-Tegn).

7. Det loved I unge Herr Marstig,
der han af Landet foer:
I skulde mig vogte og gjemme,
som jeg eders Søster vaar.«

8. »Hør du, stolte Fru Ingeborg!
du lad bortfare din Kvide:
Marstig han vorder i Ledingen vejen,
derpaa saa maat du lide.«

9. De tændte op de hvide Voxlys,
sætte dem i Bure at brænde:
saa saare græd skjønne Fru Ingeborg,
de fulgte hende med Kongen til Sænge.

10. Det var Konning Herr Erik,
slog over hende Skarlagens Skind:
saa fulgte han hende saa listelig
i Højeloft og ind.

11. Det var skjønne Fru Ingeborg
hendes allerstørste Harm:
han red til hende baade aarle og silde,
han lagde hende i sin Arm.
Men Fruen hun sidder i Sjælland,
saa mangt der hun sørger.

TREDJE SANG.

1. Marstig han ud af Landet foer,
han vandt baade Hæder og Ære:
hjemme sad unge Kong Erik,
voldtog hans Hjærtenskjære.
Men Fruen hun sidder i Sjælland,
saa mangt der hun sørger.

2. Det var unge Herr Marstig,
han kom af Ledingen hjem:
saa stærke vare de Tidende,
der hannem ginge igjen.

3. Hjem kom unge Herr Marstig,
red i sin egen Gaard:
ikke vilde skjønne Fru Ingeborg
gange hannem ud imod.

4. Det var unge Herr Marstig,
han ind ad Døren tren:
ikke vilde skjønne Fru Ingeborg
stande hannem op igjen.

5. Længe stod Herre Marstig,
og tænkte han ved sig:
»Hvi monne ikke min væne Hustru
ville stande op imod mig?«

6. »Sidste Sinde I ud af Landet foer,
da havde jeg en Ridder til Mand:
nu er jeg bleven Dronning af Danmark,
saa ganges mig Lykken i Hand.

7. Den Tid I ud af Landet foer,
da var jeg en Ridders Frue:
nu er jeg bleven Dronning af Danmark,
det monne saa lidet due.«

8. Det var Herre Marstig,
og han tog til sin Kniv:
»Havde mig det en anden sagt,
det skulde guldet dit Liv!«

V. 2. der hannem ginge igjen: som kom ham imøde. V. 4. stande hannem op igjen: staa op imod ham, rejse sig ved hans Komme. V. 6. Sidste Sinde: sidste Gang. — saa ganges mig Lykken i Hand: saadan Lykke har jeg gjort, saaledes er Lykken med mig. V. 8. guldet: gjældt (gjælde, galdt, guldet).

9. »Nu skal I aldrig Søvnen sove
paa min hvide Arm,
før I faar vejet Konning Erik,
som mig haver gjort den Harm.

10. I skal aldrig Søvnen sove
hos min hvide Side,
før I faar vejet Konning Erik,
som mig haver gjort den Kvide.«

11. Det var Herre Marstig,
han svared hende ikke et Ord:
saa red han til Landsthing
Konning Erik imod.

12. Herr Marstig klæder sig og sine Mænd
i Brynje og haarde Jærn:
saa rider han til Landsthing
og undsiger Kongen der.

13. Det var Herre Marstig,
han ganger ad Landsthing fram:
hannem hilsed baade Ridder og Svend,
saa mangen ærlig Mand.

14. Op stod unge Kong Erik,
han bød hannem hviden Hand:
»Vær velkommen, Herre Marstig,
og hjem til Rige og Land!

15. Velkommen, Herre Marstig,
og vel af Ledingen hjem!
hvor haver dig lidt i Landen ude
alt med mine gode Mænd?«

16. Det svarede Herre Marstig,
han var udi Sind saa vred:
»Ilde haver jeg stedt min megen Møde,
der jeg af Landet red!«

17. Herr Marstig staar paa breden Thing,
og han tager til at kære:
»Min Hustru er med Volde tagen,
derfor er jeg kommen here.

18. Jeg var mig af Landet ude,
jeg vandt baade Revel og Rin:
hjemme sad I, Konning Erik!
voldtog kjære Hustru min.

19. Jeg var mig af Landet ude
og voved for Riget mit Liv:
hjemme sad I, Konning Erik!
voldtog min væne Viv.«

20. Det svared unge Kong Erik,
han smiler under Skind:
»Hendes Ja og hendes Vilje
den var saa god som min.»

21. Svared det unge Herr Marstig,
han var ikke meget glad:
»Det plejer at være et gammelt Ord:
Spot og Skade vil følges ad,

22. I haver voldtaget min væne Hustru
og gjort mig det til Møde:
I skal det vide, Kong Erik!
for hendes Skyld skal I dø.«

23. Herr Marstig gik af Thinget,
og løfte han ved sin Hat:
»I drages til Minde, hver Dannemand,
det jeg haver Kongen undsagt!»

24. »Hør du, unge Herr Marstig!
du lad bortfare slig Ord!
jeg giver dig baade Borg og Fæste,
baade Guld og grønne Jord.«

25. »Jeg skjøtter ikke om eders Borge,
de komme ikke i min Huge:
jeg vilde, den Gjerning var aldrig gjort
alt med min skjønne Frue.«

26. »Marstig! du rider ikke saa stærk,
jeg kan mig jo for dig vare:
og vilt du ingenlunde være min Ven,
jeg bær der lidet af Fare.«

27. »Ikke da rider jeg saa stærk,
I kan jo vel være min Lige:
haver I dog ikke førre hørt,
at Listen kan Magten svige?

28. Ikke da rider jeg saa stærk,
ikke er jeg heller saa stræng:
man finder dog tit en Mynde,
der beder baade Hjort og Hind.

29. Drages eder vel til Minde,
det jeg haver eder undsagt!
det kommer saa tit: en liden Tue
hun vælter saa stort et Læs.»
Men Fruen hun sidder i Sjælland, saa mangt der hun sørger.

V. 15. hvor haver dig lidt: hvorledes har du befundet dig. V. 16. Møde: Møje, Sorg. V. 17. at kære: at klage, føre Klagemaal. V. 18. Revel og Rin: Reval og Riga. V. 23. drages til Minde: mindes, lægge paa Hjærte. V. 26. jeg bær der lidet af Fare: jeg frygter kun lidet derfor. V. 28. beder: jager, fælder paa Jagt.

FJERDE SANG.

1. Fru Ingeborg haver en Søstersøn,
   Rane saa er hans Navn:
   han tjente unge Kong Erik,
   det var ikke for hans Gavn.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

2. Fru Ingeborg og ungen Rane
   de gaar dennem i Raad:
   alt hvor de skulde Kong Erik
   hans unge Liv forraade.

3. Det var liden Rane,
   han staar for Kongens Bord:
   han siger Kongen af Hjorte og Hinde,
   som spiller udi den Skov.

4. »Jeg veed mig baade Hjorte og Hinde,
   de spiller udi den Lund:
   tykkes eder saa, min ædelig Herre!
   did ville vi ride en Stund.«

5. Det var unge Kong Erik,
   beder sadle Gangere graa:
   »Vi vil ride til Landsthing
   og se, hure Landen mon staa.

6. I rider nu frem, mine gode Mænd,
   og steder mig Herberg der!
   jeg vil ride med Rane,
   om hans Ord de Sanding er.«

V. 3. siger af: beretter om. V. 5. hure: hvorledes. V. 6. steder: lejer, skaffer.

7. Han bad alle sine gode Mænd
til Viborg om Herberg ride:
det kom saa lidet udi hans Hug,
at Rane vilde hannem svige.

8. Saa red Rane den lønlig Sti,
at Kongen det ikke vidste;
det vil jeg for Sandingen sige:
han gjorde det med stor Liste.

9. De hidsed efter Hjort og Hind
og ligesaa efter Raa:
de holdt det saa længe,
at Dagen han monne forgaa.

10. Det mælte unge Kong Erik,
han var i Hugen saa ve:
»Hjælp nu, Gud Fader i Himmerig!
jeg er udaf min Led.«

11. Der saae han sig saa lidet omkring
udi de tykke Ris:
da blev han vaer et lidet Hus,
der brændte baade Ild og Lys.

12. Han gik sig i Huset ind,
han var i Hugen saa ve:
der stod inde saa skjøn en Jomfru,
som nogen Mand vilde se.

13. Han tog hende listelig i sin Arm,
han taled til hende saa brat:
»Hør I det, min skjønne Jomfru!
jeg sover hos eder i Nat.«

14. Det da svared den skjønne Jomfru,
saa hjærtelig der hun lo:
»Svar du først, Konning Erik,
den Gjerning, du haver sidst gjort!«

15. »Min skjønne Jomfru! veed I det saa vel,
saa veed I ogsaa mere:
I siger mig det, min skjønne Jomfru,
hvor længe mit Liv skal være!«

16. Det då svared den skjønne Jomfru,
saa hjærtelig der hun lo:
»Spørg du ad den lidele Krog,
der dit Sværd hænger paa!

17. Vilt du vide paa dem visse Tal,
du tælle da paa dit Bælte!
du vogt dig for de Graamunkes Kapper!
de skjule saa raske Helte.«

18. Det var Konning Herr Erik,
han efter den Jomfru tog:
hun blev borte imellem hans Hænder,
han hende aldrig mere saae.

19. Den Stund den Jomfru hos hannem var,
da havde han Ild og Lys:
saa snart som hun var kommen ham fra,
han stod i tykken Ris.

20. Det var ungen Rane,
og saa gav han for Svar:
»Herre, I rider nu af denne Skov,
men Maanen skinner saa klar!

V. 10. Led: Vej, Rejse. V. 20. men: mens, imedens.

21. Her ligger en By her lidet fra,
for uden den grønne Lund:
tykkes eder saa, min ædelig Herre!
did ville vi ride en Stund.

22. Did ville vi ride saa længe,
men Maanen han nu skin:
saa mænd ved, unge Kong Erik!
os sker der ingen Men.»

23. Saa rede de til Finderup,
og bades de der om Hus:
det var isaa silde,
slukt var baade Ild og Ljus.

24. Saa stalded de ind i Finderup-Lade,
og ingen Mand dennem kjende:
det var end ej udi Kongens Agt,
hannem skulde saa gaa i Hænde.

25. Mælte det unge Kong Erik,
og saa tog han oppaa:
»Rane! du luk den Ladedør,
som jeg monne dig til tro!

26. Luk du vel den Ladedør,
som jeg monne dig til tro!
du tænk paa unge Herr Marstig,
og tænk oppaa hans Ord!»

V. 21. for uden Lund: udenfor Lunden. V. 22. Men: Skade. V. 23. bades de: de bad, udbad sig. V. 24. det var end ej . . gaa i Hænde: Kongen havde endnu ingen Tanke om, at sligt skulde hændes ham.

27. »Marstig min Frænde er snar til Sinde
og underlig i sine Ord:
saa mænd, min ædelig Herre!
I tør det intet tro.

28. Viben vil værge for hver den Sted,
som udi Marken mon staa:
kunde hun end værge den lidel Tue,
der hun skulde bygge paa!

29. Jeg sætte her fore Pind og Stang,
og dertil Bjælke hin tykke:
ikke er den Mand af Kvinde fød,
den skal med Hænder oprykke.«

30. Det var ikke anden Pind eller Stang,
han monne for Døren slaa:
det vil jeg for Sandingen sige,
det var to Halmestraa.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

FEMTE SANG.

1. De ere saa mange i Danemark,
ville alle Herrer være:
de rede dennem til Ribe
og lode sig Klæder skære.
Nu stander Landet i Vaade.

2. Alle lod de dennem Klæder skære
udi Graamunkes Lige:
saa rede de dennem op i Land,
Konning Erik vilde de svige

3. De vogte hannem tit, de vogte hannem ofte,
de vogte hannem alle Tide:
de vogte hannem ogsaa den liden Stund,
han monne til Finderup ride.

4. Saa rede de i den Bondes Gaard
med skarpe Spær i Hænde:
alle havde de graa Kolhætter paa,
at ingen Mand dennem kjende.

5. Saa stødte de paa den Ladedør
med Glavind og med Spjud:
»Du stat op, unge Konning Erik!
du gak hid til os ud!«

6. Det svared ungen Rane,
og saa tog han oppaa:
»Ikke er unge Konning Erik her inde,
I tor det aldrig tro.«

7. Han kaste over hannem Hø,
og han kaste over hannem Straa;
det vil jeg for Sandingen sige:
han viste dem, hvor han laa.

8. Saa ginge de dem i Laden ind,
de stedtes paa den Lo:
vaagen laa den ædelig Herre,
han vilde det ikke tro.

V. 27. **er snar til Sinde**: har et hastigt Sind, bliver let vred. — **I tør det intet tro**: I skal ikke tro (agte) derpaa. V. 4. **Kolhætter**: Hætteslag.

9. De ginge dennem i Laden ind,
som Voxkjærter stod og brunde:
de ledte op den unge Konning,
saa ussel de hannem funde.

10. Marstig ind ad Døren tren
med Sværd i højre Hænde:
Kongen sidder hannem op igjen,
saa gjørlig han hannem kjende.

11. De slukte ud de Voxelys,
som over den Herre brunde:
alt da sad de lidel Smaadrenge,
saa saare deres Øjen de runde.

12. »Hør du, Rane Jonsen!
og vilt du værge mit Liv,
jeg giver dig min Søster
og halvt mit Rige i min Tid.«

13. Det var Rane Jonsen,
han hug i Borde og Balk;
det vil jeg for Sandingen sige:
han værged sin Herre som en Skalk.
Nu stander Landet i Vaade.

V. 9. brunde: brændte (brænde, brand, brundet). — funde: fandt (finde, fand, fundet). V. 10. gjørlig: tydelig. V. 11. runde: randt (rinde, rand, rundet). V. 12. halvt mit Rige: mit halve Rige.

SJETTE SANG.

1. »Hvem vil nu ride til Viborg
og følge Konningens Lig?
hvem vil ride til Skanderborg,
sige Dronningen Tidende slig?«
Nu stander Landet i Vaade.

2. Ingen vil ride til Viborg
og følge Konningens Lig:
en Dreng sendte de til Skanderborg,
sige Dronningen Tidende slig.

3. Det da var den liden Smaadreng,
hans Herre havde lidt den Kvide:
han strøg Sadel af Ganger graa,
han lagde den paa Ørs hin hvide.

4. Lagde han Sadel paa hviden Ørs,
dertil forgyldene Mile:
end kom han til Skanderborg,
før Solen gik til Hvile.

5. Dronningen sidder i Højeloft,
og ser hun ud saa vide:
»Nu ser jeg den lidel Smaadreng,
saa hastelig monne han ride.

6. Han rider nu min Herres Hest,
jeg ræddes for Sorg og Kvide:
raade Gud Fader i Himmerig,
hvor nu min Herre mon lide!«

7. Ind da kom den lidel Smaadreng,
og stedtes han for Bord:
han var snild i Tunge sin,
han kunde vel føje sine Ord.

8. »Hil sidder I, Danerdronning!
er klæd i Skarlagen rød:
vejen er unge Kong Erik,
i Finderup ligger han død.

9. Min Herre han er med Vaaben vejen,
Herre Gud hans Sjæl vel naade!
I vogter saa vel eders unge Søn,
al Danmark skal styre og raade!

10. De stunge hannem ind ved højre Arm
og ud af venstre Side:
I vogter saa vel det lidele Barn,
al Danemark bær for Kvide!

11. De stunge hannem ind ved venstre Axel
og ud ved højre Arm:
I vogter saa vel det lidele Barn,
al Danemark bær for Harm!«

12. »Det skalt du have for Tidende,
enddog de er ikke gode:
Klæde og Føde udi min Gaard,
den Stund vi leve baade.«
Nu stander Landet i Vaade.

V. 3. **Ørs**: Hest. V. 6. **hvor nu min Herre mon lide**: hvorledes min Herre (Kongen) nu har det. V. 10. **stunge**: stak. — **al Danemark bær for Kvide**: for hvem al Danmark sørger, har Omsorg. V. 12. **baade**: begge.

SYVENDE SANG.

1. Marstig vog Kongen i Finderup,
han agted det isaa ringe:
saa rider han til Skanderborg,
han lader sin Gangere springe.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

2. For rider unge Herr Marstig,
han var udi Hu saa trøst:
efter rider alle hans gode Hovmænd,
og dennem skinner Guld paa Bryst.

3. Dronningen stander i Højeloft,
og ser hun ud derpaa:
»Hist kommer ridend' Herr Marstig,
og Kongen for sønden Aa.«

4. Mælte det danske Dronning,
hun var i Sind saa vred:
»Hisset ser jeg den selvgjorte Konning,
han holder for Borgeled.«

5. »Tier I kvær, min naadige Frue!
I spotter mig ikke for Herre!
han heder Drost Herr Ove,
der Kongens Navn skulde bære.

6. Ikke er jeg nogen selvgjort Konning,
fordi I siger nu saa:
men det var Drost Herr Ove,
sidst i eders Arme laa.

V. 3. **for sønden Aa:** sønden for Aaen. V. 5. **I spotter mig ikke for Herre:** kald mig ikke i Spot for eders Herre og Konge.

7. Saa lidet agter I Kong Eriks Død,
saa lidet agter I den Kvide:
men I haver Drost Herr Ove,
og I ser hannem i Live.«

8. »Skam faa alle de Hellede haarde,
der mig det sige paa!
og saa faa du og alle dine,
mig voge min Herre fraa!«

9. Det mælte Hertug Christoffer,
han stod i Skarlagen rød:
»Alt er dette fuld liden Bod
at have for Faders Død!«

10. Det da mælte det Kongens Barn,
og han tog til sin Kniv:
»Og du skalt enten af Landet rømme,
eller det skal koste dit Liv!«

11. Det mælte Herr Erik Eriksen,
saa liden som han monne være:
»For vist skalt du af Danmark rømme,
om jeg skal Kronen bære!«

12. »Skal jeg ud af Landet rømme
og ligge i Skygge og Skjul:
alt skal jeg min Føde af Danmark hente
baade Vinter, Sommer og Jul.

13. Skal jeg end ud af Landet rømme,
dog vil jeg være fuld trøst:
alt skal jeg min Føde af Danmark hente
baade Vinter, Sommer og Høst.

14. Og skal jeg nu af Danmark rømme
og ligge paa Vandet det kolde:
saa mange da skal jeg Enker gjøre,
og mest af Fruer hin bolde.«

15. Marstig han red fra Skanderborg,
han lod sin Gangere springe:
han red sig til Møllerup,
Fru Ingeborg der at finde.

16. Det var unge Herr Marstig,
red i sin egen Gaard:
op stod skjønne Fru Ingeborg,
hun ganger hannem ud imod.

17. Mælte det unge Herr Marstig,
han tog hende i sin Arm:
»Nu haver jeg vejet Konning Erik,
som dig haver gjort den Harm.

18. Hvad heller vilt du nu være en fattig Kvinde
og følge en fredløs Mand,
eller du vilt være en Slegfred
og bære det Haadingsnavn?«

19. »Langt heller vil jeg være en Dannekvinde
og følge en fredløs Mand,
end jeg vil være en Slegfred
og bære det Haadingsnavn.«
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

V. 7. men: medens. V. 8. Hellede: Helte. V. 18. Haadingsnavn: Skjændselsnavn.

OTTENDE SANG.

1. De vare vel syv og syvsindstyve,
de mødtes paa den Hede:
»Hvad for et Raad skal vi slaa paa,
nu, Kongen er vorden os vred?
Og vi ere drevne af Danmark.

2. Hvad for et Raad skal vi slaa paa?
vi maa ej i Landet være;
og vi ville tage det bedste Raad:
og søge de norske Skjær.«

3. Det svared hin unge Herr, Marstig,
han var saa meget usky:
»Før skal jeg lade mit unge Liv,
end jeg skal af Landet fly!

4. Vi vil bygge os et Hus paa Hjælm,
saa højt med Mur og Tinde:
vi frygter ikke Kongen af Danmark selv,
han skal det ej af os vinde.«

5. Marstig han drog til Hjælm saa brat,
og saa tog han det ind;
det vil jeg for Sandingen sige:
derfor blegned mangen Kind.

6. Saa snart da blev det Hus opsat,
og det var isaa brat:
det vil jeg for Sandingen sige,
i to Dage og en Nat.

V. 1. syvsindstyve: 70. — slaa paa: begynde, gribe til. V. 3. usky: uræd, modig, forvoven.

7. Saa lod han gjøre det Hus paa Hjælm,
saa lod han det gjøre saa fast:
de ræddes ikke for Bøsse eller Pil,
ej heller for Blidekast.

8. Marstig han bygged det Hus paa Hjælm,
han satte der Mur og Tinde:
Kongen drog der for med al sin Magt,
han kunde det ikke vinde.

9. Bonden gaar i Marken ud,
og saar han der sit Korn:
»Hjælp nu, Gud Fader i Himmerig!
haver Hjælm nu faaet Horn!«

10. De store Ege, i Skoven staa,
naar de udi Storm nedfalde,
da slaa de neder baade Hassel og Birk
og andre smaa Ymper med alle.
Men de ere drevne af Danmark.

V. 9. **Hjælm faaet Horn.** Horn (Vesselhorn) hørte til de ældste her brugte Hjælmsmykker; eller maaske Bonden har tænkt paa sin hjælmede Ko. V. 10. **Ymper:** Spirer, unge Træer. — **med alle:** ganske.

MELODIER TIL „MARSK STIG".

Denne Vise-Række har jeg tænkt mig foredraget ved afvexlende Sang og Tale; en for vore gamle Folkeviser meget udtryksfuld Foredragsmaade. Under den efter en fuldtonende Musik følgende, dybere Stilhed indtræder Talen med en forunderlig Magt til at bevæge Sindet. Det er, som om den i vor Sjæl efterklingende Musik dannede en Baggrund for Talen og gav den et eget melodisk Præg, en egen Klangfarve. Det er herpaa, at Melodramaets Virkning beroer.

Medens nu Fortælling og Samtale afløse hinanden i vore gamle Viser, har jeg forestillet mig de fortællende Afsnit sungne, de i Samtale-Form fremsagte. Dog kunne ogsaa andre Overgange i Digtet begrunde Afvexlingen. Hvor overhovedet Scenen forandrer sig, hvor En kommer eller gaaer, der er Stedet dertil.

I nærværende Vise ere de Vers, der skulle synges, aftrykte ved Melodierne. Det var vel rettest, at den Samme baade sang og fremsagde Versene; men Foredraget kan dog uden Anstød deles mellem To. Omkvædene synges af et Chor, der forestiller hele den lyttende Kreds.

A. P. B.

Første Sang.

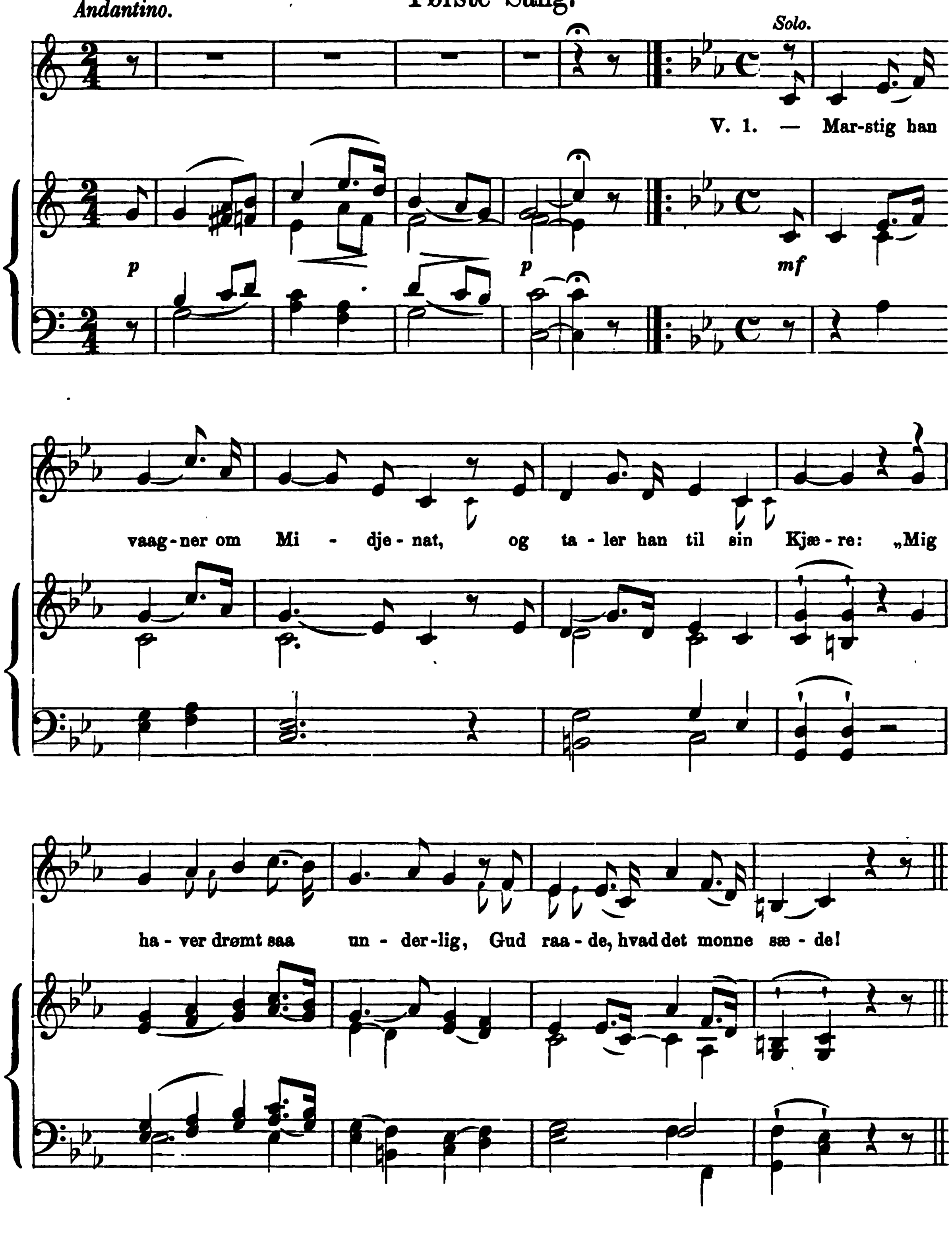
Andantino.
Solo.
V. 1. — Mar-stig han
p
p
mf
vaag-ner om Mi - dje - nat, og ta - ler han til sin Kjæ - re: „Mig
ha - ver drømt saa un - der-lig, Gud raa - de, hvad det monne sæ - de!

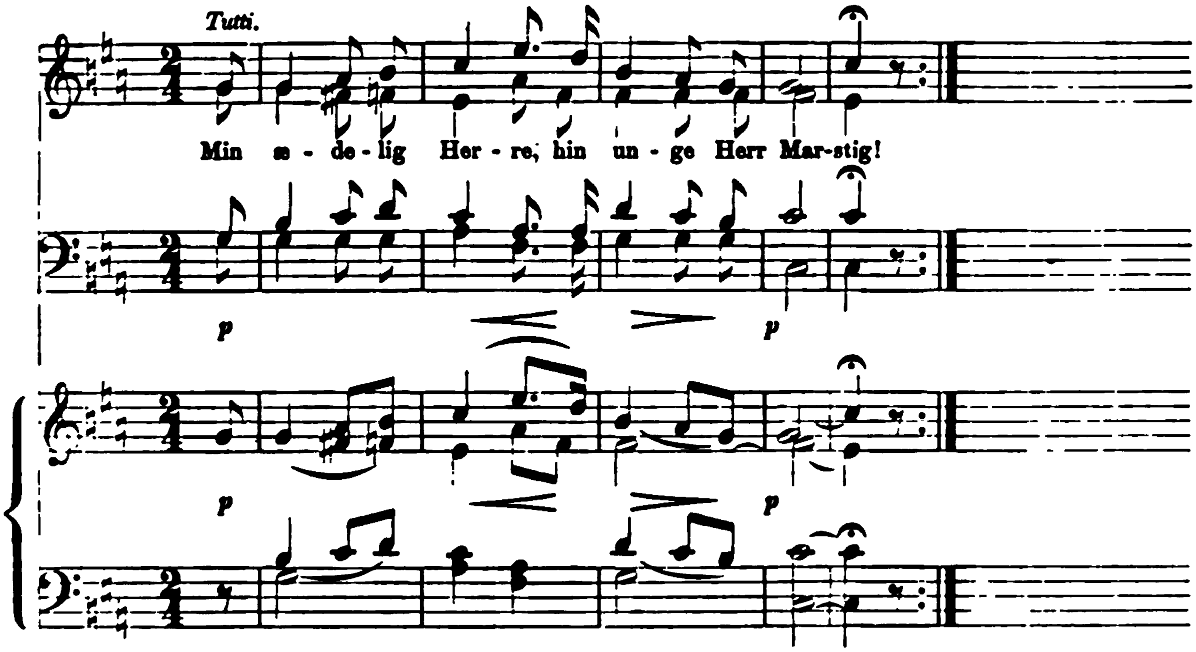

2.

Mig drømte om mine Rakker smaa,
var vordne til vilde Svin:
og de var udi min Urtegaard
og kaste mine Urter omkring.

3.

Mig drømte om mit store Skib,
var vorden til liden Baad:
alle de Aarer de laa for Borde,
der var ikke Styre oppaa.

4.

Mig tykte, det jeg og mine Mænd
red over saa bred en Bro:
min Ganger han slog mig under sig,
han løb til vilden Stod."

5.

„Ligger i neder, min ædelig Herre!
I giver det intet i Gjem!
Det volder: Bønder og Bomænd
vil føre os Skatten hjem."
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

Anden Sang.

Andante con moto.

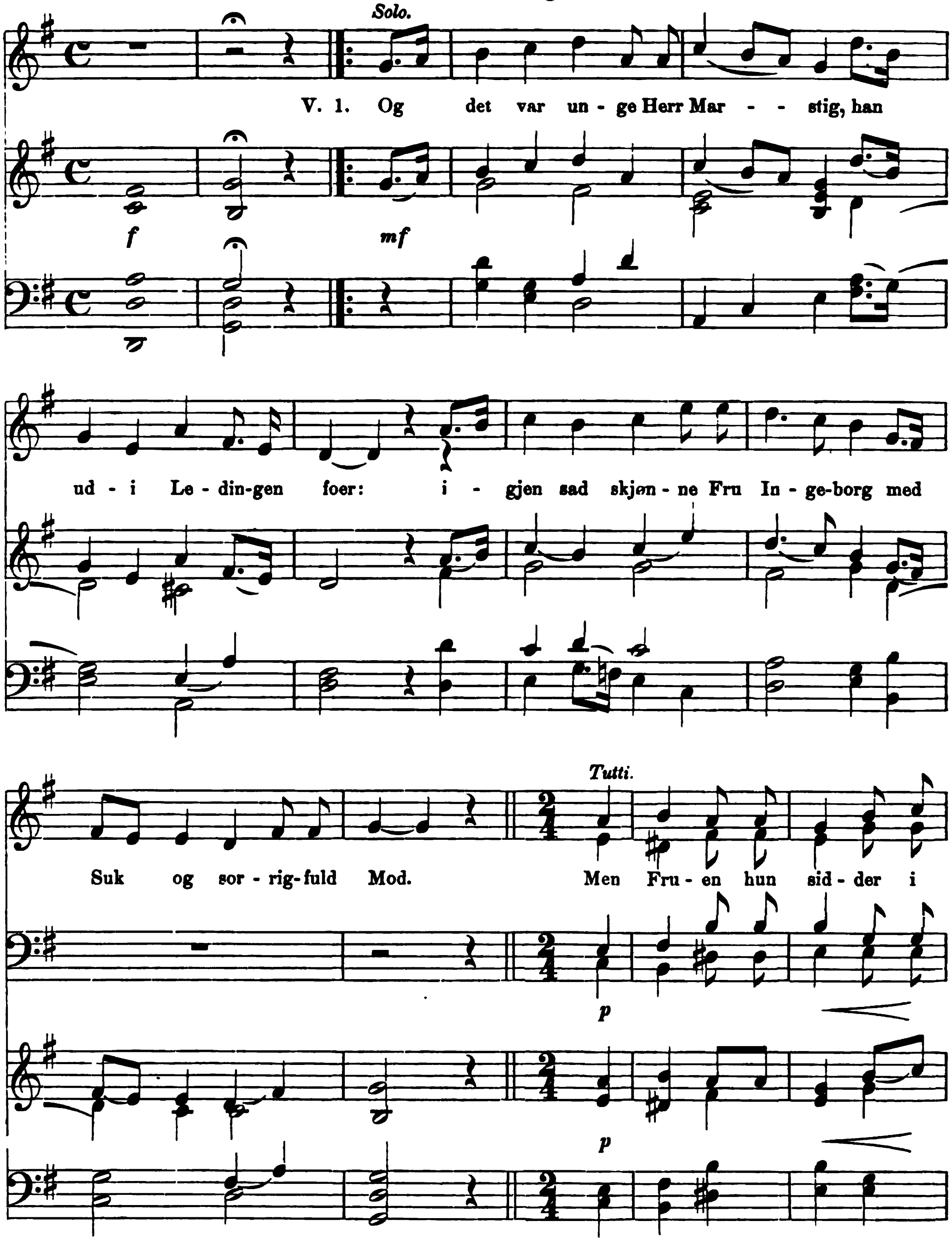

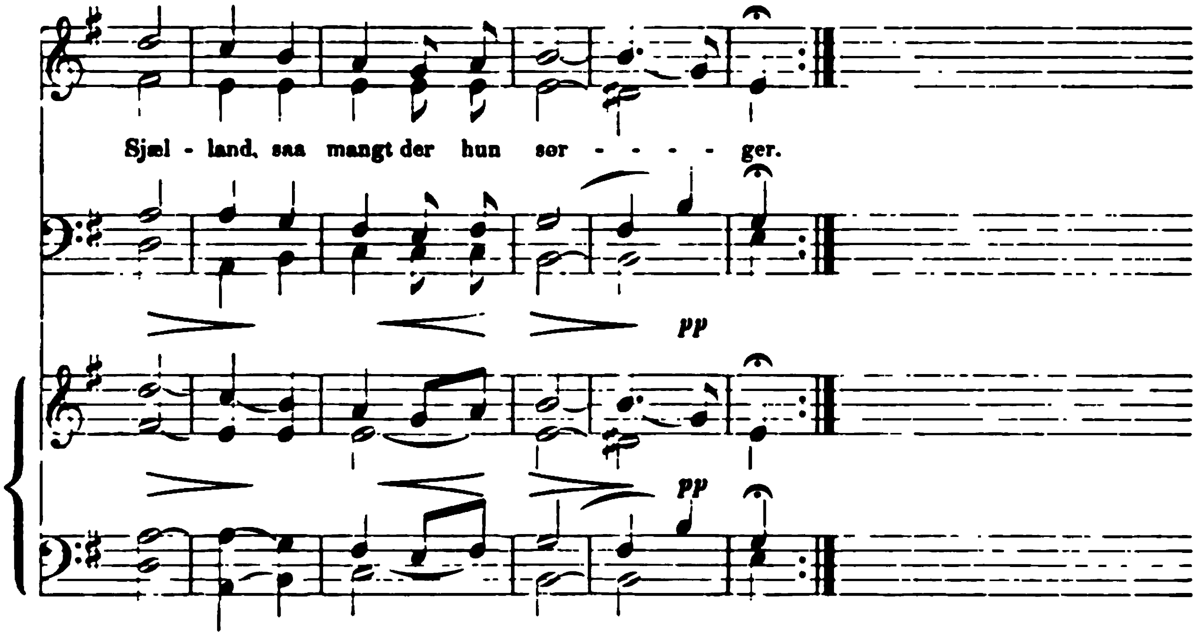

2.

Og det var Konning Herr Erik,
han beder lægge Sadel paa Heste:
„Vi vil ride os op ad Land,
saa væn en Frue at gjeste."
Men Fruen hun sidder i Sjælland, saa mangt der hun sorger.

Andante con moto.

Tredje Sang.

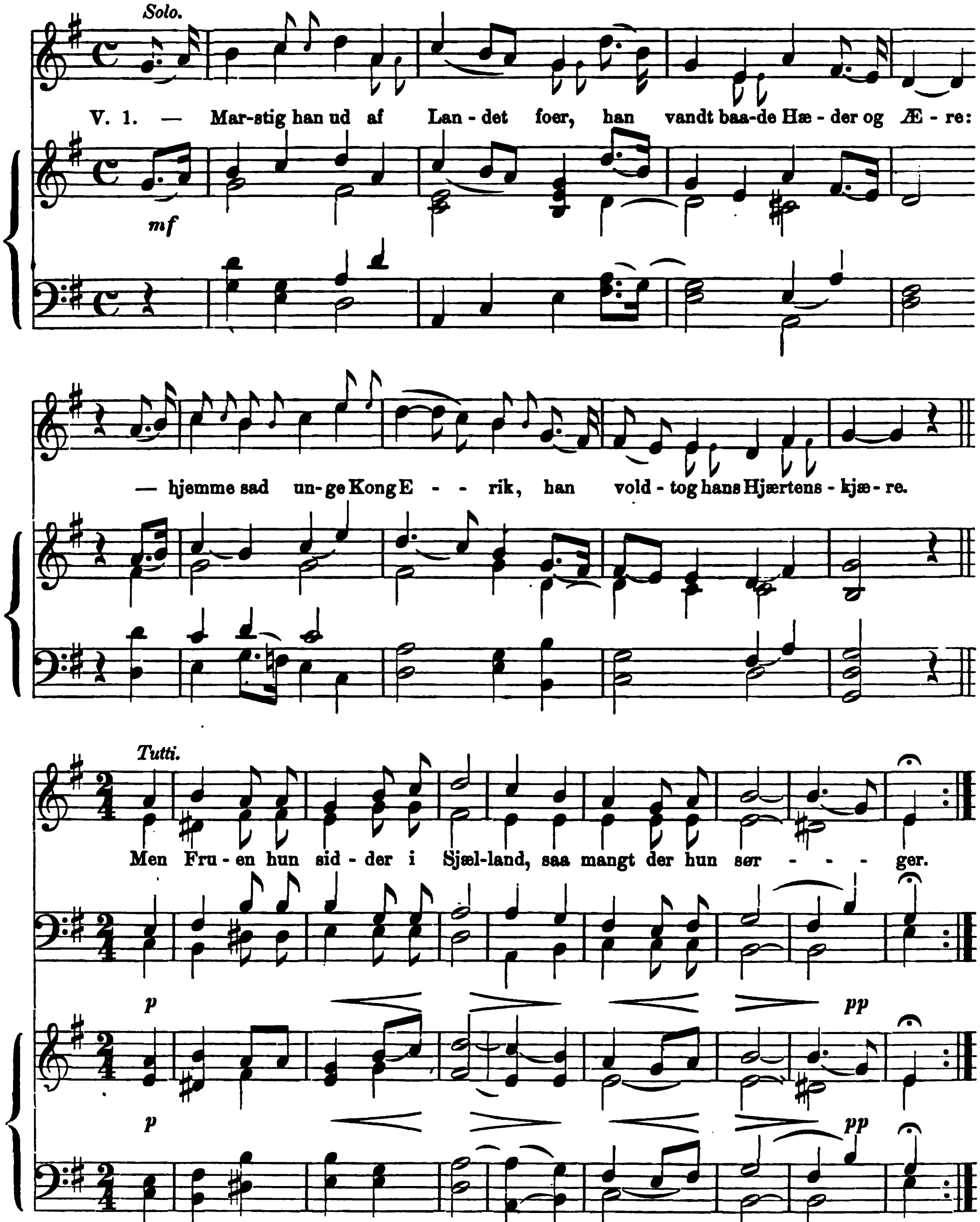

(Efter 29de Vers.)

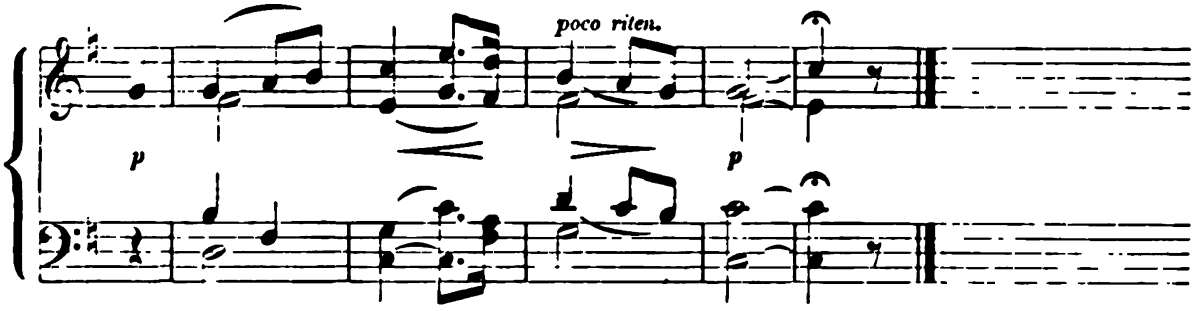

2.

Det var unge Herr Marstig,
han kom af Ledingen hjem:
saa stærke vare de Tidende,
der hannem ginge igjen.

3.

Hjem kom unge Herr Marstig,
red i sin egen Gaard:
ikke vilde skjønne Fru Ingeborg
gange hannem ud imod.

4.

Det var unge Herr Marstig,
han ind ad Døren tren:
ikke vilde skjønne Fru Ingeborg
stande hannem op igjen....

24.

„Hør du, unge Herr Marstig!
du lad bortfare slig Ord!
jeg giver dig baade Borg og Fæste,
baade Guld og grønne Jord.“

25.

„Jeg skjøtter ikke om eders Borge,
de komme ikke i min Huge:
jeg vilde, den Gjerning var aldrig gjort
alt med min skjønne Frue.“

26.

„Marstig! du rider ikke saa stærk,
jeg kan mig jo for dig vare:
og vilt du ingenlunde være min Ven,
jeg bær der lidet af Fare.“

27.

„Ikke da rider jeg saa stærk,
I kan jo vel være min Lige:
haver I dog ikke forre hort,
at Listen kan Magten svige?

28.

Ikke da rider jeg saa stærk,
ikke er jeg heller saa stræng:
man finder dog tit en Mynde,
der bøder baade Hjort og Hind.

29.

Drages eder vel til Minde,
det jeg haver eder undsagt!
det kommer saa tit: en liden Tue
hun vælter saa stort et Læs.“
Men Fruen hun sidder i Sjælland, saa mangt der hun sørger.

Fjerde Sang.

Andantino.

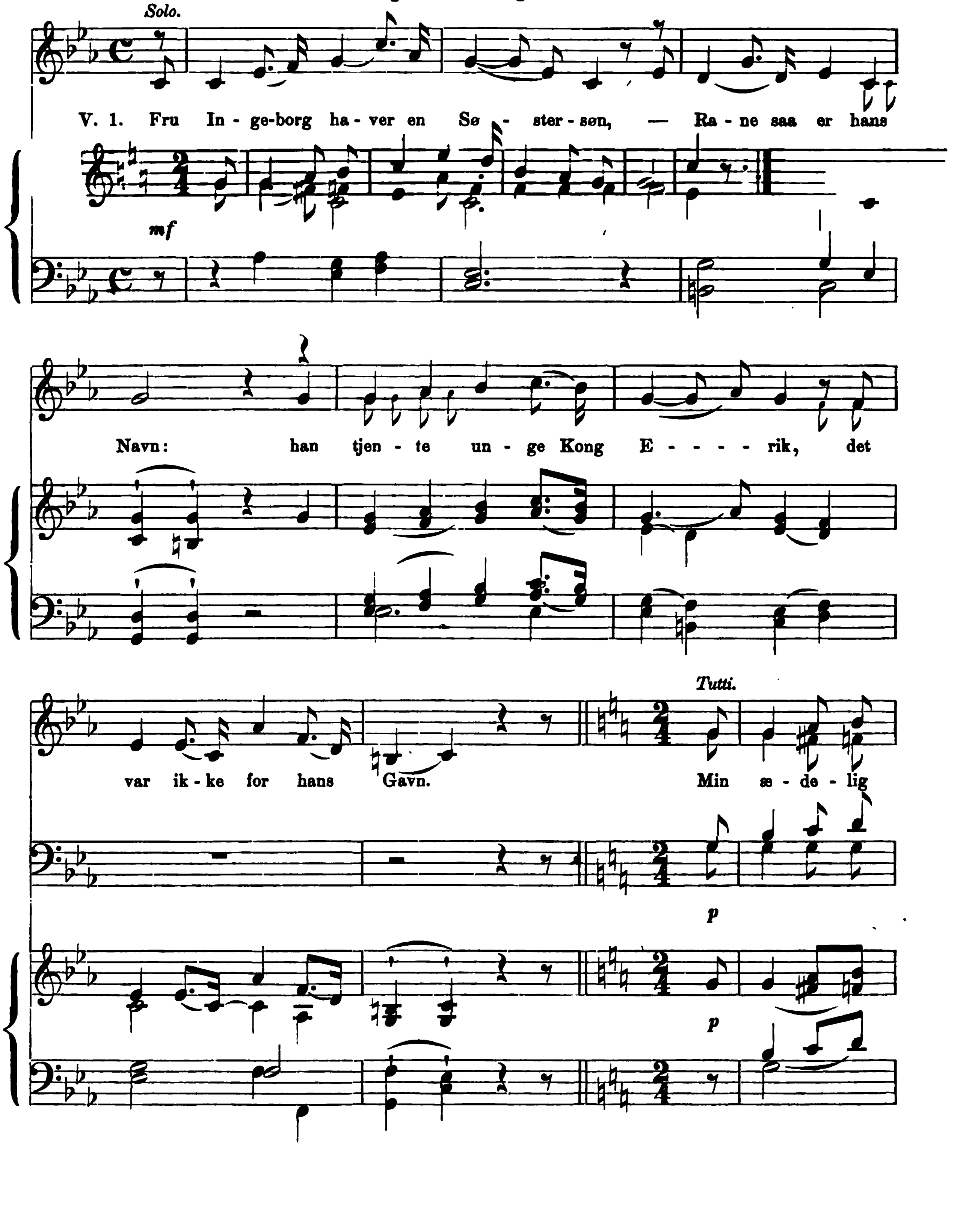

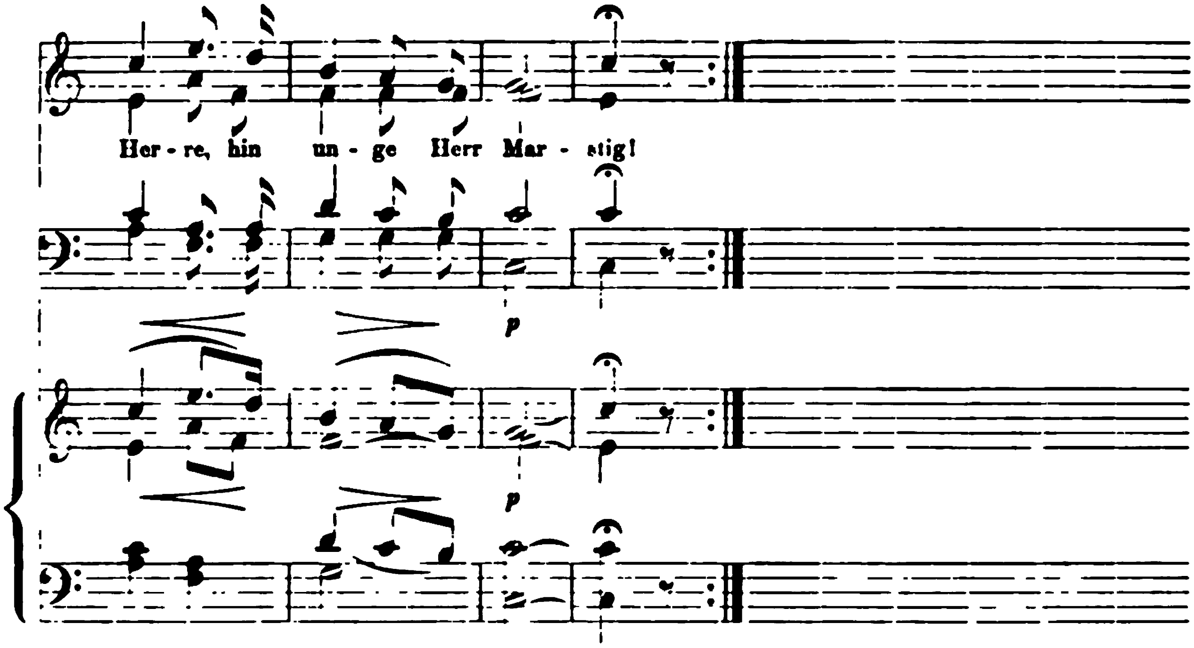

2.

Fru Ingeborg og ungen Rane
de gaar dennem i Raad:
alt hvor de skulde Kong Erik
hans unge Liv forraade.

3.

Det var liden Rane,
han staar for Kongens Bord:
han siger Kongen af Hjorte og Hinde,
som spiller udi den Skov.

4.

„Jeg veed mig baade Hjorte og Hinde,
de spiller udi den Lund:
tykkes eder saa, min ædelig Herre!
did ville vi ride en Stund."
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

Femte Sang.

Allegro moderato.

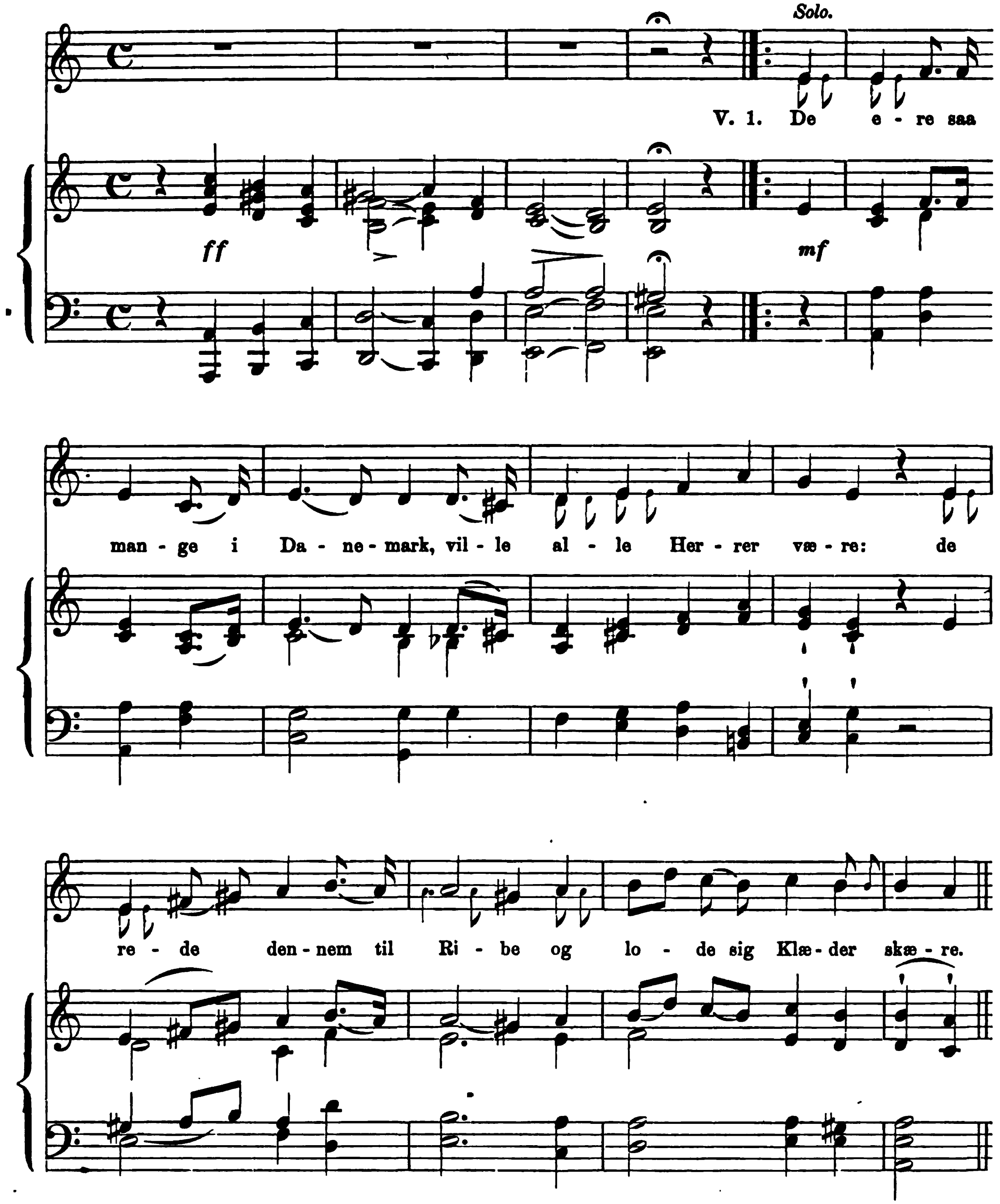

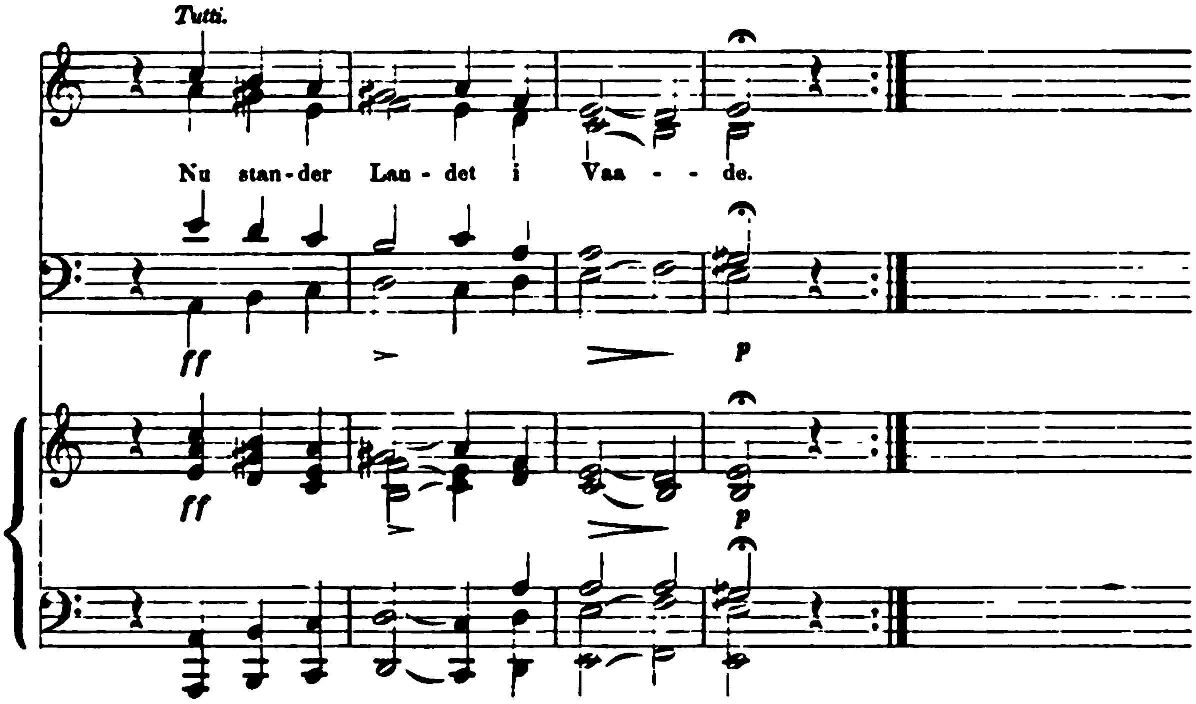

2.

Alle lod de dennem Klæder skære
udi Graamunkes Lige:
saa rede de dennem op i Land,
Konning Erik vilde de svige.

3.

De vogte hannem tit og ofte,
de vogte hannem alle Tide:
de vogte hannem ogsaa den liden Stund,
han monne til Finderup ride.

4.

Saa rede de i den Bondes Gaard
med skarpe Spær i Hænde:
alle havde de graa Kolhætter paa,
at ingen Mand dennem kjende.
Nu stander Landet i Vaade.

Sjette Sang.

Allegro moderato.

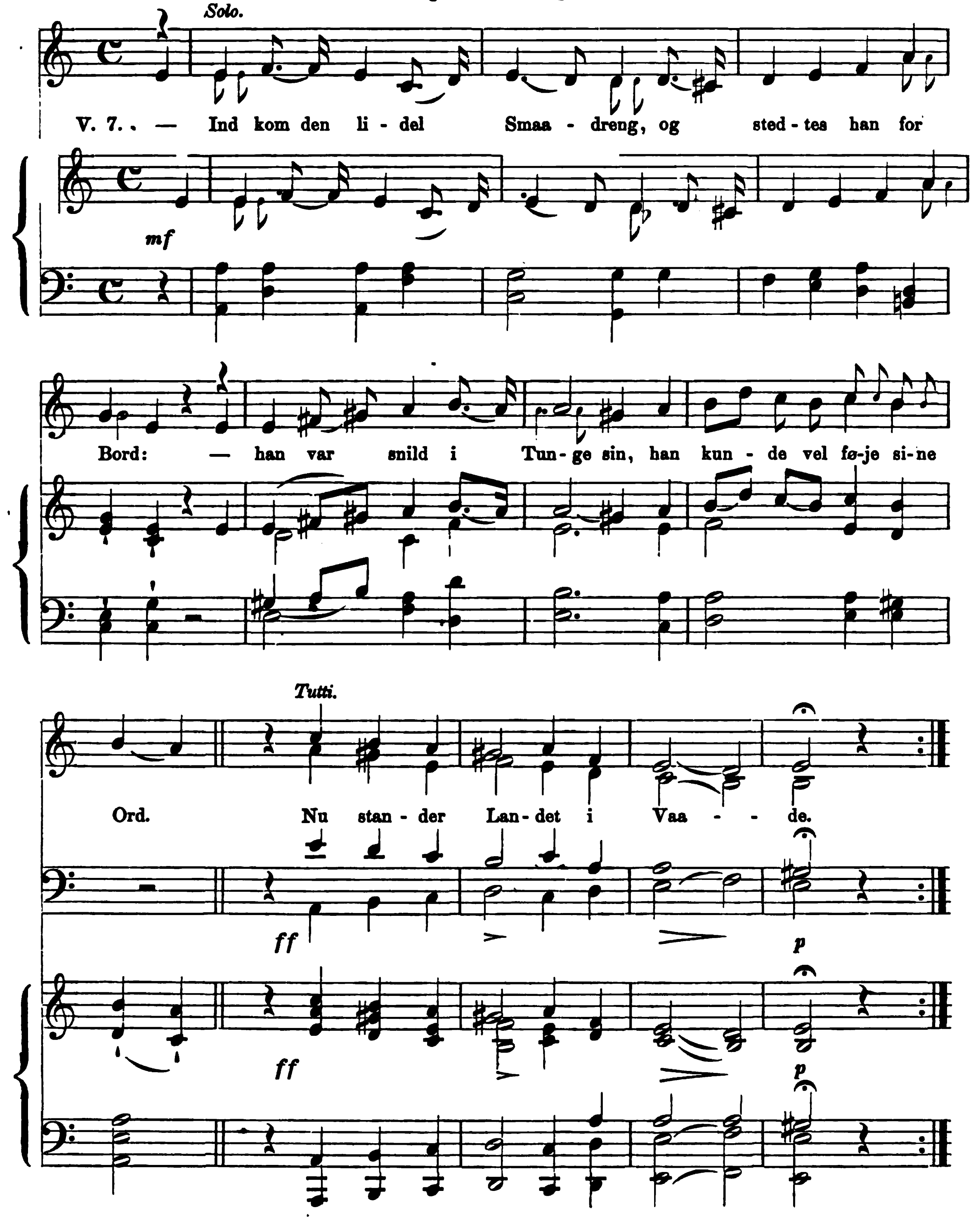

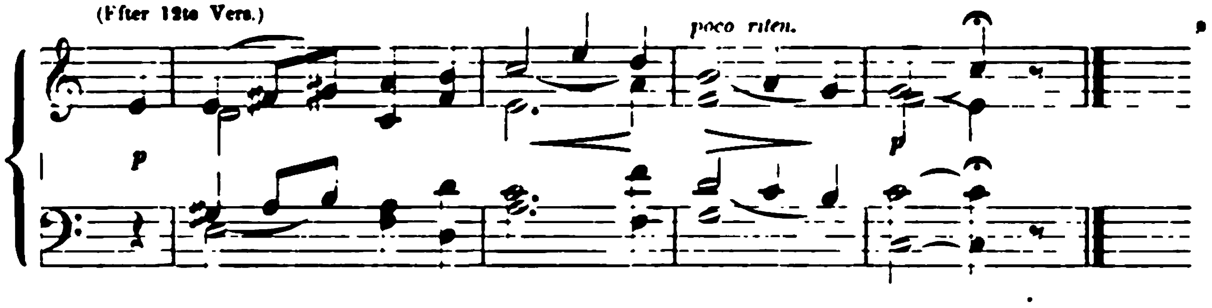

8.

„Hil sidder I, Danerdronning!
er klæd i Skarlagen rød:
vejen er unge Kong Erik,
i Finderup ligger han død.

9.

Min Herre han er med Vaaben vejen,
Herre Gud hans Sjæl vel naade!
I vogter saa vel eders unge Søn,
al Danmark skal styre og raade!

10.

De stunge hannem ind ved højre Arm
og ud af venstre Side:
I vogter saa vel det lidet Barn,
al Danemark bær for Kvide!

11.

De stunge hannem ind ved venstre Axel
og ud ved højre Arm:
I vogter saa vel det lidet Barn,
al Danemark bær for Harm!“

12.

„Det skalt du have for Tidende,
enddog de er ikke gode:
Klæde og Føde udi min Gaard,
den Stund vi leve baade.“
Nu stander Landet i Vaade.

Syvende Sang.

Andantino.

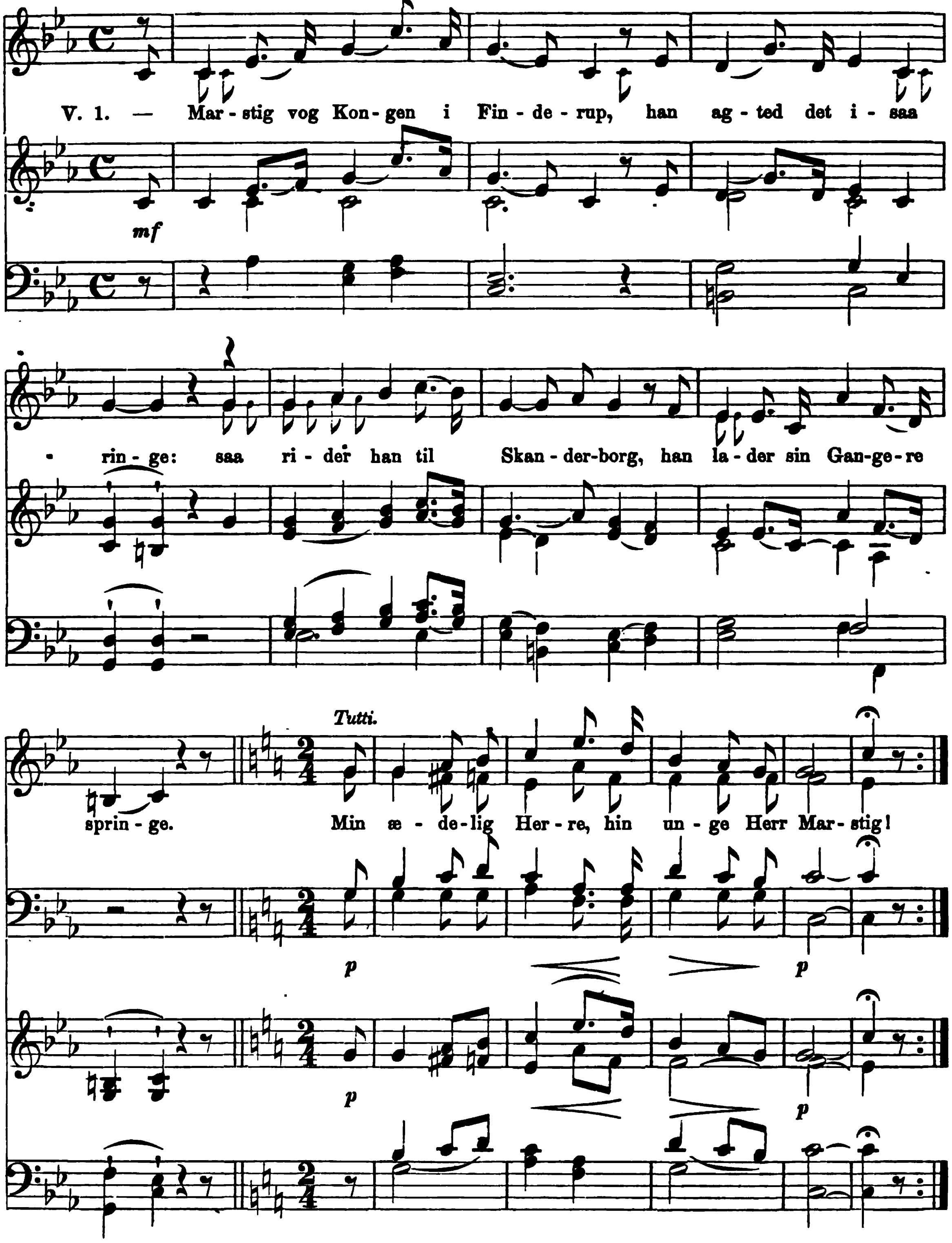

2.

For rider unge Herr Marstig,
han var udi Hu saa trøst:
efter rider alle hans Hovmænd,
og dennem skinner Guld paa Bryst.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

3.

Dronningen stander i Højeloft,
og ser hun ud derpaa:
„Hist kommer ridend' Herr Marstig,
og Kongen for sønden Aa."
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

4.

Mælte det danske Dronning,
hun var i Sind saa vred:
„Hisset ser jeg den selvgjorte Konning,
han holder for Borgeled."
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!...

15.

Marstig han red fra Skanderborg,
han lod sin Gangere springe:
han red sig til Møllerup,
Fru Ingeborg der at finde.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

16.

Det var unge Herr Marstig,
red i sin egen Gaard:
op stod skjønne Fru Ingeborg,
hun ganger hannem ud imod.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

17.

Mælte det unge Herr Marstig,
han tog hende i sin Arm:
„Nu haver jeg vejet Konning Erik,
som dig haver gjort den Harm.
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

18.

Hvad heller vilt du være en fattig Kvinde
og følge en fredløs Mand,
eller du vilt være en Slegfred
og bære det Haadingsnavn?"
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

19.

„Langt heller vil jeg være en Dannekvinde
og følge en fredløs Mand,
end jeg vil være en Slegfred
og bære det Haadingsnavn."
Min ædelig Herre, hin unge Herr Marstig!

Ottende Sang.

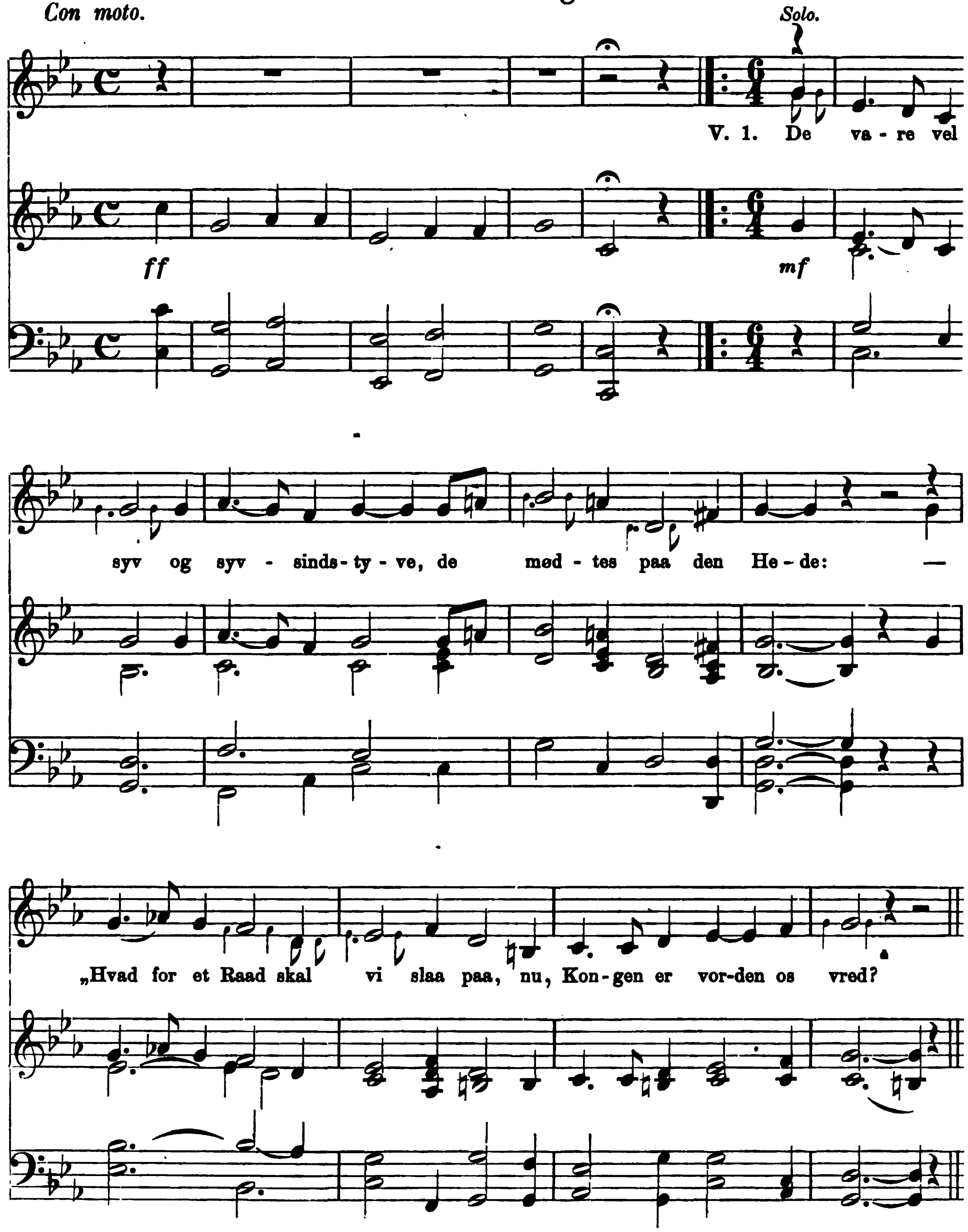

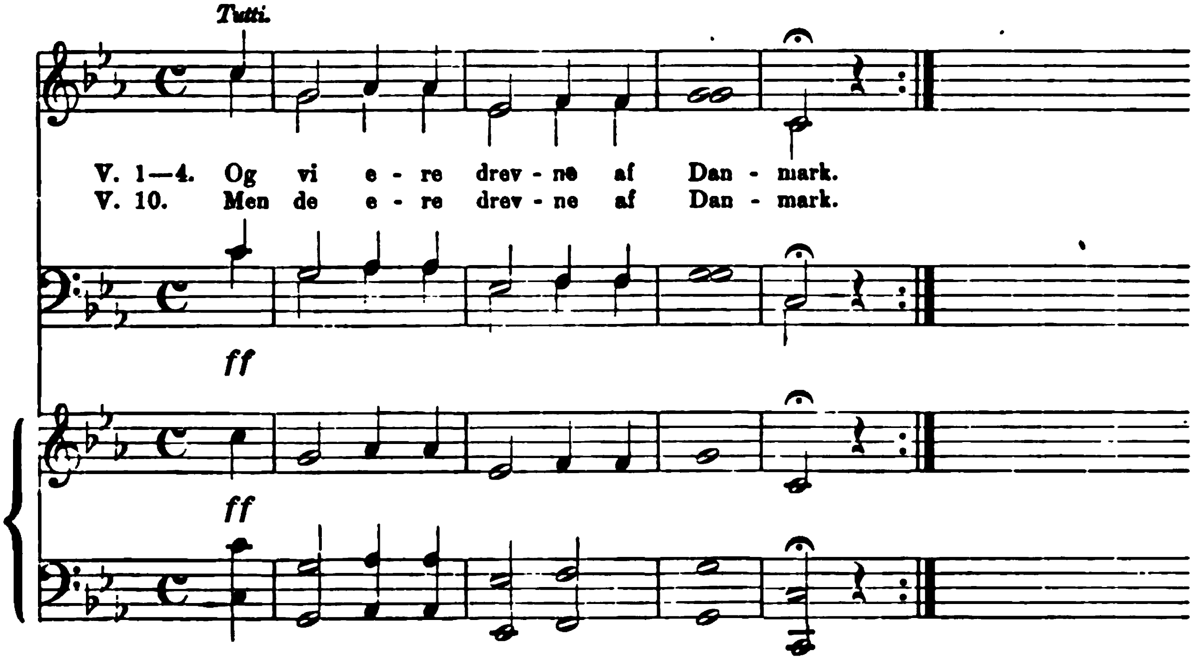

2.

Hvad for et Raad skal vi slaa paa?
vi maa ej i Landet være;
og vi ville tage det bedste Raad:
og søge de norske Skjær.“

3.

Det svared da hin unge Herr Marstig,
han var saa meget usky:
„Før skal jeg lade mit unge Liv,
end jeg skal af Landet fly!

4.

Vi vil bygge os et Hus paa Hjælm,
saa højt med Mur og Tinde:
vi frygter ej Kongen af Danmark selv,
han skal det ej af os vinde“....

10.

De store Ege, i Skoven staa,
naar de udi Storm nedfalde,
da slaa de neder baade Hassel og Birk
og andre smaa Ymper med alle.
Men de ere drevne af Danmark.

Omkvædene, udsatte for fire Mandstemmer.

Til 1ste, 4de og 7de Sang.

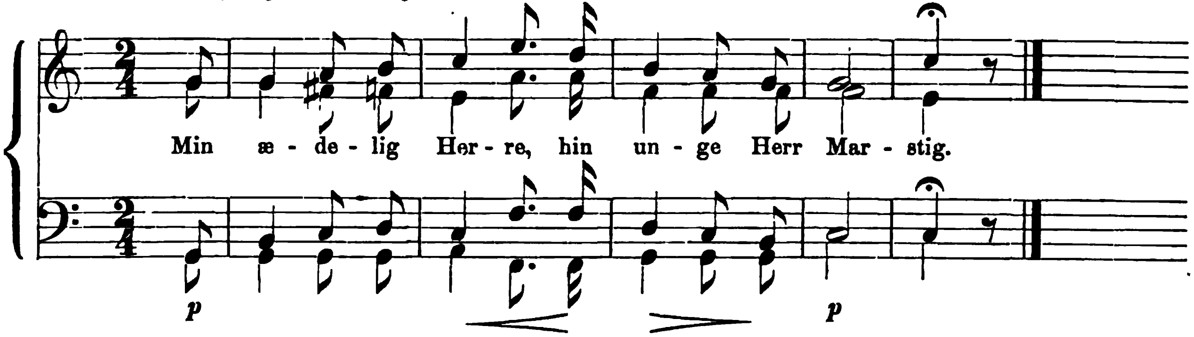

Til 2den og 3die Sang.

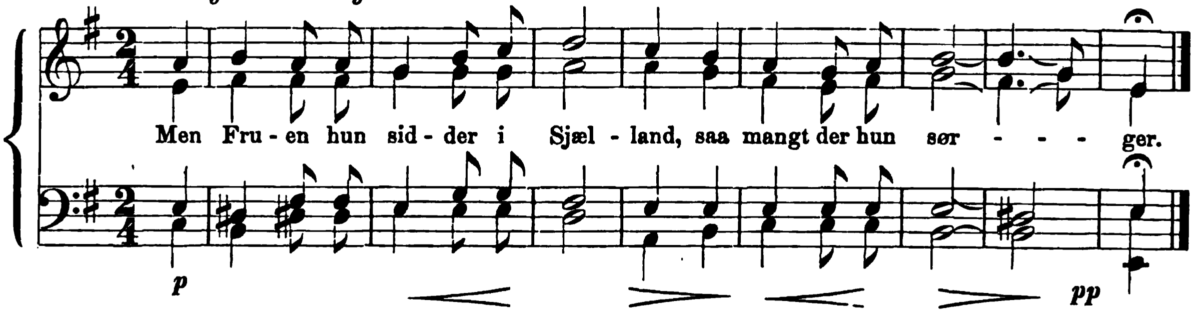

Til 5te og 6te Sang.

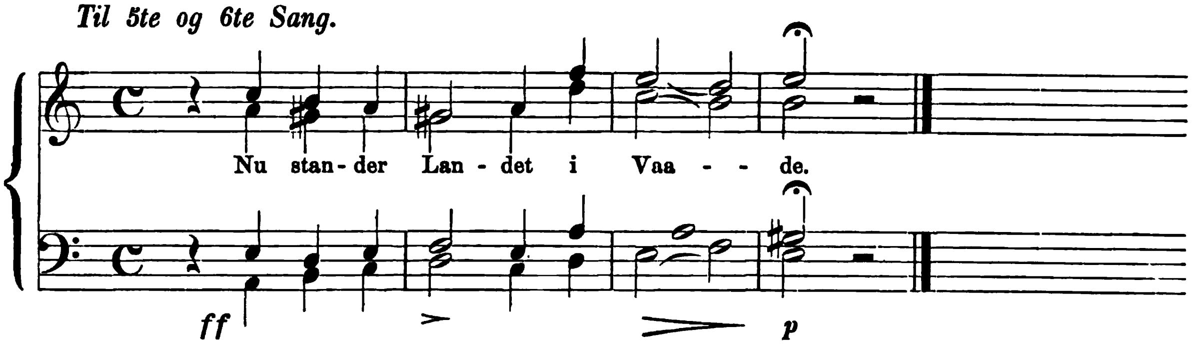

Til 8de Sang.

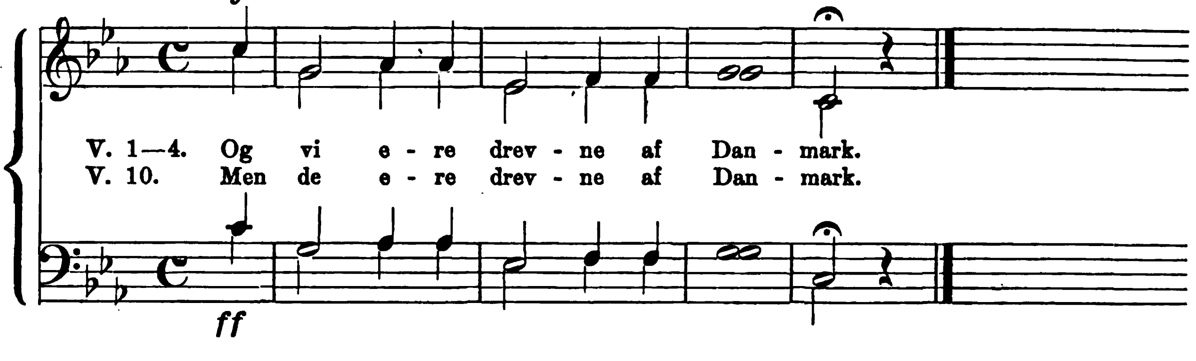

3 2044 024 171 027

THE BORROWER WILL BE CHARGED AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE NOTICES DOES NOT EXEMPT THE BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 (617) 495-2413

WIDENER
NOV 02 1994